

Саопштење уметничких удружења

Уметничка удружења Србије (Удружење ликовних уметника Србије, Удружење ликовних уметника, примењених уметника и дизајнера Србије, Савез драмских уметника Србије, Удружење филмских уметника Србије, Удружење филмских глумаца Србије, Удружење књижевника Србије, Удружење музичких уметника Србије, Удружење композитора Србије, Удружење балетских уметника Србије, Удружење оркестарских уметника Србије, Српско књижевно друштво, Удружење драмских писаца Србије, Удружење књижевних преводилаца Србије и Савез естрадно-музичких уметника Србије),

на састанку својих овлашћених представника одржаном 04. 07. 2003. године, а поводом нових законских решења у вези са пензијским и инвалидским осигурањем уметника, усвојила су следеће

САОПШТЕЊЕ

1.

По ко зна који пут констатујемо да су донете законске мере од егзистенцијалног значаја за самосталне уметнике и уметничко стваралаштво без икакве консултације са уметничким удружењима што је супротно прокламованој (и договореној) демократској процедури са Министарством за културу и медије. Указујемо надлежним органима, а пре свих, министарствима за културу и медије, за финансије и економију, за социјалну заштиту, као и јавности на дугогодишњи тежак положај уметничког стваралаштва, а посебно положај у који су доведени самостални уметници, у новим либерално-тржишним условима.

2.

Уметничка удружења констатују да ће нова мера увођења плаћања доприноса за пензијско, инвалидско и здравствено осигурање на ауторско-извођачке накнаде самосталних уметника (па и запослених уметника када обављају уметничку делатност поред свог радног места) директно довести до смањења ионако по обиму скромне уметничке продукције због допунског плаћања, поред пореза, и наведених доприноса од близу 40% на нето хонораре, или ће се све пребацити на ионако ниске хонораре уметника. Напомињемо да су ове рестриктивне мере донете пре него што су усвојени најављени системски закони из области културе и уметности и друге подстицајне мере за развој уметничког стваралаштва (пореске, царинске, кредитне ...).

3.

Сматрамо да ће ионако сиромашни буџети Министарства културе и градова и општина бити оптерећени овом додатном дажбином, те ће установе културе због тога бити доведене у тежак положај, а већина уметничких манифестација биће доведене у питање. Ове мере су супротне тежњама које имају за циљ подстицање тржишта у култури и третирање културе као стратешког циља развоја друштва.

4.

Уметничка удружења сматрају да до остваривања већег раста националног дохотка и развијања тржишта у култури треба задржати постојеће решење за плаћање доприноса за пензијско, инвалидско и здравствено осигурање самосталних уметника по важећем Закону о делатностима од општег интреса у области културе, а по одлукама градова и општина у Србији, уз јединствено донете критеријуме. Ово решење је целисходније, рационалније и ефикасније од “тржишних” дажбина које се уводе по Мишљењу Министарства за социјална питања број 011-00-102/2003-03 од 20. 06. 2003. г. о члану 12 Закона о пензијском и инвалидском осигурању. Поменути закон је, иначе, донет у време ванредног стања!

5.

Посебно нас забрињава предложена мера спајања Републичког Фонда пензијског и инвалидског осигурања самосталних делатности са државним “радничким” Фондом, јер се на тај начин, супротно нашим уставним начелима и међународним конвенцијама, укида приватни фонд који је ефикасно и сигурно функционисао. Уметничка удружења деле забринутост и бојазан да ће огроман број демократски опредељених људи из културе, стваралаца уопште и уметнички свет наше земље бити ретко виђена категорија креативних чланова овог друштва. Она ће, на жалост, оваквим предложеним решењима законодавца бити гурнута на маргине као видно угрожена социјална категорија, иако она својим радом и резултатима, нити то може да буде, нити заслужује. Решење очигледно постоји у поштовању договора обе стране овог спора између културе и власти. Примена бирократских метода у култури заправо је једна врста еутаназije културе, што ми нипошто не прихватамо.

У Београду, 08. 07. 2003. г.

За уметничка удружења Србије,
Председавајући Драгослав Крнајски